

**THE PHILOSOPHY OF MODERN EDUCATION.
MODERN PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES
AND METHODS**

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-312-5-24>

**FORMATION OF PROFESSIONAL AND DIGITAL COMPETENCE
IN CANADIAN PEDAGOGICAL UNIVERSITIES**

**ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ
ТА ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ПЕДАГОГІЧНИХ
УНІВЕРСИТЕТАХ КАНАДИ**

Hryhorenko T. V.

*Doctor of Pedagogical Sciences,
Associate Professor,
Professor of the Department
of Ukrainian language
with teaching methods
Pavlo Tychyna Uman State
Pedagogical University
Uman, Cherkasy region, Ukraine*

Григоренко Т. В.

*доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри української мови
та методики її навчання
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини
м. Умань, Черкаська область,
Україна*

Zakharevych M. A.

*Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor,
Associate Professor Department
of Vocational Education and
Technology by profiles
Pavlo Tychyna Uman State
Pedagogical University
Uman, Cherkasy region, Ukraine*

Захаревич М. А.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри професійної освіти
та технологій за профілями
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини
м. Умань, Черкаська область,
Україна*

У системі педагогічної освіти Канади тенденція до гуманізації освіти слугує основою реалізації ідеї розвитку цілісної особистості, що полягає в утвердженні людини як найвищої соціальної цінності.

Дистанційну освіту Канади досліджували в Україні такі вчені, як О. Борзенко, Р. Гуревич, Л. Карпинська, Н. Муқан, І. Попко, О. Слонівська, Б. Шуневич та ін.

Підготовка майбутніх учителів проводиться в Канаді із застосуванням комп'ютерних мереж. Науковці П. Кліффорд, С. Фризен та Дж. Лок [2] одним із завдань підготовки майбутніх учителів вважають пошук ефективних способів для привернення уваги викладачів до застосування цифрових технологій на заняттях. Водночас дослідники зазначають, що технології потрібно впроваджувати в педагогічну освіту майбутніх учителів в межах основної програми, а не як окремих методичний курс. Майбутні педагоги повинні мати досвід створення навчального середовища засобами ІКТ [2]. На Дж. Лока [4], вагому роль у цьому процесі відіграє заохочення викладачів факультетів педагогічної освіти до ефективного використання інформаційних технологій у навчальному процесі; створення для студентів умов для їх використання під час педагогічної практики; забезпечення доступу до технологічної інфраструктури; поширення результатів досліджень із питань ефективного використання технологій у навчанні. Як зауважують інші автори [1], упровадження інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) у навчальний процес слугує засобом підвищення педагогічної майстерності викладачів університетів.

Підвищенню мотивації до майбутньої професії сприяє залучення студентів до розроблення навчальних проєктів із використанням цифрових технологій. Для студентів в університетському освітньо-інформаційному середовищі створені спеціальні веб-сайти, де систематизована цікава інформація, усі студенти й викладачі мають до них доступ. Студенти створюють власні проєкти й матеріали (цифрове відео, проєкти). Такі сайти можуть бути корисними для інших освітніх програм із підготовки вчителів та для педагогів шкіл. Результати досліджень та всі розроблені матеріали доступні й для інших навчальних закладів Канади та у всьому світі через мережу Інтернет. Дослідницькі проєкти проводять для надання ефективної підтримки викладачам, учителям шкіл і студентам. Залучаючи студентів до виконання різних проєктів, викладачі сприяють розвитку їхніх практичних умінь створювати навчальне середовище з використанням технологій, застосовувати нові методики в навчальній і професійній діяльності. «Використання ІКТ сприяє розвитку продуктивного мислення студентів, формує стійкий інтерес до пошукової дослідницької діяльності й навички роботи в команді. Перед викладачами також окреслені завдання: проводити електронні

презентації на своїх заняттях; використовувати Інтернет та його ресурси відповідно до змісту занять; розробляти програмне забезпечення для навчальних дисциплін, відповідно до тематики; спілкуватися зі студентами за допомогою e-mail» [5, с. 186].

З'ясовуючи особливості впровадження ІКТ у навчання майбутніх учителів у провінції Саскачеван, зауважимо, що зміст підготовки постійно переглядають для змін у впровадженні комп'ютерних технологій; сприяння науково-дослідницькій роботі студентів, що пов'язана з комп'ютерними технологіями. Для цього на факультеті педагогічної освіти організовано Освітній комп'ютерний центр (*The Education Computer Centre*), який став вагомою підтримкою в професійному зростанні викладачів та студентів. Для майбутніх учителів укладено два спецкурси за програмою бакалавра «Комп'ютери в освіті» (ЕСМР 355 – початковий курс, спрямований на ознайомлення студентів із можливостями використання комп'ютерних технологій у навчальному процесі, та ЕСМР 455 – прогресивний курс, який передбачав інтеграцію ІКТ із різними навчальними предметами, розвиток умінь студентів оцінювати матеріали веб-сайтів). Ці курси набули найбільшої популярності серед професійних курсів за вибором для студентів третього курсу. Для кращого розуміння специфіки технологій та можливості їх упровадження в навчальний процес для студентів розроблено спеціальні ІКТ-модулі, що охоплювали такі питання: ознайомлення з важливими веб-ресурсами та їх оцінювання, створення власних веб-сторінок, презентації для вдосконалення навчального процесу. Це сприяло формуванню практичних і дослідницьких умінь, творчого потенціалу студентів. Наприклад, створену персональну сторінку вони можуть розмішувати на сайті факультету, презентуючи зразки уроків, плануючи заняття тощо [3]. Робота з пошуковими системами навчає студентів ознайомлюватися з програмним забезпеченням, що в перспективі слугуватиме базою для створення власних мультимедійних програм і презентацій.

Отже, на нашу думку, система педагогічної освіти гнучко реагує на зміни, що відбуваються у світі, тому для її покращення в Україні варто упровадити деякі аспекти педагогічної освіти Канади:

1. Формувати як професійні так і цифрові компетентності за рахунок впровадження нових технологій для того, щоб відповідати новим вимогам цифрового суспільства, а також для розвитку дослідницької активності майбутніх учителів.

2. Формувати знання та навички у галузі сучасних підходів до оцінки професійних компетентностей майбутніх учителів, а також усвідомлення та прийняття ними етичних норм професії педагога.

3. Неперервність професійної освіти впродовж життя – це сучасна форма освіти, у якій інтегровані елементи всіх видів навчання (очного, вечірнього, заочного) на основі використання новітніх ІКТ.

4. Професіоналізувати сучасну педагогічну освіту за рахунок зміцнення зв'язків між університетом і школою, збільшити тривалість (виробничої) педагогічної практики (в деяких університетах Канади до 950 годин).

Література:

1. Anderson, T., Varnhagen, S., Campbell, K. Faculty adoption of teaching and learning technologies: contrasting earlier adopters and mainstream faculty. *The Canadian Journal of Higher Education*. 1998. № 28(3), P. 71–98.

2. Clifford P., Friesen S., J. Lock. Coming to teaching in the 21st century: A research study conducted by the Galileo Educational Network. *Report for Alberta Learning*. 2004. URL: <http://www.galileo.org/research/publications/ctt.pdf> (дата звернення: 30.03.2023).

3. Couros, A. The iTeacherred Project: developing an instructional technology integration model for teacher education programs to enhance classroom teaching and learning. *Proceedings of the International Conference on Information Communication technologies in education (ICICTE-04)*. (3–5 July 2003, Samos, Greece) URL: <http://education.uregina.ca/iteacherred/downloads/Couros-iTeacherProjectSamos.pdf>. (дата звернення: 30.03.2023).

4. Lock J. Immigration and integration: ICT in preservice teacher education. *Contemporary Issues in Technology and Teacher Education*. 2007. № 7. P. 575–589.

5. Григоренко Т. В. Теоретичні і методичні засади підготовки майбутніх учителів-філологів в умовах освітньо-комунікативного середовища закладів вищої освіти : дис. ... д-ра. пед. наук : 13.00.04. Хмельницький, 2021. 586 с.